

Nr. RI17.0035 (2017)

Betreft: Jeugd, Ombudsfunctie en Adviesraad Sociaal Domein

Aan de leden van de Gemeenteraad

Aanleiding

Vanuit verschillende perspectieven zijn jeugdzorg, kinderen in armoede en jeugdcliëntenbelangen en -vertegenwoordiging actueel. Deze onderwerpen zijn individueel of in samenhang aan de orde geweest in beleidsontwikkeling, raadvragen en overleg. Ook werd in dat verband gewezen op de positie van jeugd en de belangenvertegenwoordiging van jeugdigen, waarbij in het bijzonder werd verzocht (ingetrokken amendement A7.14) om aanstelling van- dan wel onderzoek naar de positionering van een Kinderombudsfunctie in de gemeente, waarbij gaandeweg ook de opname van een Kinderombudsfunctie in de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) aan de orde kwam. Deze focus op jeugd en de ombudsfunctie leidt ons tot het volgende.

Ombudsfunctie

De Nationale Ombudsman is een onafhankelijk orgaan dat zijn kerntaken ziet in advies- en informatieverschaffing en klachtenbureau. De kerntaken van die ombudsfunctie en -procedure zijn in Den Helder ondergebracht in de positie van de klachtencoördinator en in de inkoopcontracten in het Sociaal Domein, dit conform de Jeugdwet. Functioneel is in ombudswerk dus voorzien.

De *onafhankelijkheid* van de ombudsfunctie vormt daarmee het breekpunt voor het onderbrengen van die functie. Ook het onderbrengen van de ombudsfunctie in het gemeentelijk apparaat of in een adviesgevend- en belangenvertegenwoordigend orgaan als de ASD borgt die onafhankelijkheid niet op voorhand.

Adviesraad Sociaal Domein

Vanuit de ASD gaf men aan het belang van een goede vertegenwoordiging van jeugdige cliënten te erkennen. In de opzet, en conform de bijbehorende verordening, is voorzien in het betrekken van belangenvertegenwoordigers van jeugdigen bij ASD-activiteiten.

Het onderbrengen van een specifieke ombudsfunctie in de ASD is minder passend. Daarin is op basis van de geldende verordening, en in het verlengde van het in uw raad in consensus aangenomen rapport 'Voorstel voor een Sociaal Domein Participatieraad', niet voorzien. Het karakter van het direct cliënten-vertegenwoordigend orgaan zou er tevens aanzienlijk door worden gewijzigd, in aard, samenstelling en werkwijze. Het perspectief zal immers voor een belangrijk deel verschuiven van belangenvertegenwoordiging en advisering naar vraagbaakfunctie en zelfs klachtenbureau: een ontwikkelrichting die buiten doel, taak en mandaat van de ASD valt. Bovendien geeft het aldus uiting aan een bijzondere positie voor het beleidsveld 'Jeugd', die geen recht doet aan de positie van de andere beleidsvelden waar de ASD zich over buigt.

Kinderombudsman

In de verkenning van de ombudsfunctie hebben wij ook de betrokkenheid van de Nationale Kinderombudsman overwogen. De Nationale Kinderombudsman is een onafhankelijk instituut, onderdeel van de Bureau Nationale Ombudsman, dat erop toe ziet dat in Nederland de rechten van het kind worden nageleefd door de overheid, maar ook door private organisaties in het onderwijs, de kinderopvang, jeugdzorg en de gezondheidszorg. De organisatie kan het parlement en organisaties gevraagd en ongevraagd adviseren en aandacht voor kinderrechten vragen.

De organisatie gaf aan verrast te zijn met voor haar ongewone suggestie van een bepaalde betrokkenheid bij het Helders jeugdbeleid, maar de organisatie gaf ook aan geen rol in lokale organen en advies- en beleidsprocessen te nemen. Wel is men bereid als vraagbaak te fungeren wanneer de belangen en rechten van kinderen in het geding zijn. Wij zullen de ASD voorstellen indien nodig van die beschikbaarheid gebruik te maken.

Jeugd en Ombudsfunctie

Dit alles wil echter allerm minst zeggen dat de ombudsfunctie buiten de boot valt. Deze is op zich reeds vormgegeven in respectievelijk de klachtenprocedures die zijn opgenomen in de contracten met zorgproducenten, in de bemiddeling via een gemeentelijk aanspreekpunt (consulent) en in de vorm van de gemeentelijk klachtencoördinator.

De belangen van kinderen en de centrale ombudsfuncties rond jeugd blijven in Den Helder conform de Jeugdwet geborgd in beleid en lokale regelgeving, in inkoop- en subsidierelaties en hun bijbehorende klachtenprocedures. Het onderbrengen van een ombudsfunctie in een zelfstandig orgaan, dan wel specifiek in de ASD, is daarbij zoals ook bovenstaand geschetst om meerdere redenen minder geëigend.

Den Helder, 2 mei 2017.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
Robert Reus

